

TILAME

Kelajakka yo‘l. Rasmiy uslub.

Fan- O‘zbek tili
O‘qituvchi- Kamaliddinova Nigora Sirajiddinovna

REJA:

1

- Mening orzularim

2

- Rasmiy uslub

3

- Matn ustida ish

4

- Matn yuzasidan savollar

TIIAME

Menga bu kasb juda yoqadi, chunki ota-bobolarimiz yaratgan binolar asrlar osha o‘z go‘zalligini yo‘qotmagan holda bizgacha yetib kelgan. Men ham kelajakda shunday binolar yaratmoqchiman.

Lug‘at

maqsad - цель	faol - активно
intilmoq - стремиться	yaratmoq - создавать
orzu-umid - желание, мечта	

Matn yuzasidan savollar:

1. Kelajagingizni qanday tasavvur qilasiz?
2. Qanday orzularingiz bor?

TILAME

Bilib oling!

Davlat idoralari tomonidan chiqariladigan hujjatlar - qonun, qaror, nizom, buyruq matnlari *rasmiy uslubda* yoziladi. Bunday uslubdagi hujjatlar qisqa, aniq, barcha uchun tushunarli tilda, qat’iy qabul qilingan shaklda tuziladi. Ayrim hollarda ko‘pchilikka ma’lum bo‘lgan qisqartma so‘zlar ham ishlatiladi. Ularga ariza, tilxat, ma’lumotnama, chaqiriq qog‘ozi, taklifnama, shartnama, tarjimayi hol, e’lon, tavsifnama kabilar kiradi

TIIAME

1-mashq. Gaplarni o‘qing. Rasmiy uslubga xos bo‘lgan gaplarni ko‘chirib yozing.

1. Men 11-sinf o‘quvchilarining aprel oyidagi davomatini tahlil qildim. 2. Mayli, bizlar ham topamiz, savolningizni beravering 3. Ma’lumotnoma tuman ijtimoiy-ta’milot bo‘limiga ko‘rsatish uchun berildi. 4. Arizaga tug‘ilganlik haqidagi guvohnomaning nusxasini ilova qilaman. 5. Ushbu bitim yuzasidan kelib chiqadigan barcha nizolar qonunda belgilangan tartibda hal qilinadi. 6. Guruh rahbari T. Qodirovning axboroti ma’lumot uchun qabul qilinsin. 7. Xayronman senga, ukaginam, modniy kiyimni ham eplab kiyolmayapsan-ku?!

2-mashq. Berilgan so‘zlar ishtirokida rasmiy uslubga oid gaplar tuzing.

TIIAME

Inobatga olinsin, ijro uchun qabul qilinsin, yuklatilsin, tayinlansin, e’lon qilinsin, so‘zga chiqdi, axborot berdi, fikrmulohaza bildirdi, tejab ishlatilsin.

1-topshiriq. Savollarga og’zaki javob bering.

1. Inson nimaga intilib yashaydi?
2. Maqsadga erishish uchun nimalar qilish kerak?
3. Kelajakda siz qaysi kasb egasi bo‘lmoqchisiz? Nima uchun?
4. Siz tanlagan kasbning jamiyatga foydasi haqida nima deya olasiz?
5. Ota-onangizning kasblari haqida nimalarni bilasiz?

Bilib oling!

Rasmiy uslubda ko‘pincha *darak gaplardan*, qaror, buyruq, ko‘rsatma kabilarda esa *buyruq gaplardan* ham foydalaniladi.

TIIAME

2-topshiriq. Hikmatlarni o‘qing va mazmuni yuzasidan suhbatlashing.

1. Kimki kitobga ko‘p boqsa, kitob uning zehnini ochadi, zavqini oshiradi, so‘zga chechan qiladi.
2. Kitob insondan hech narsa tilamaydi, ammo uni kamolga yetkazadi.
3. Kitob odob-axloqning koni, bilimning esa bulog‘idir.
4. Kishi uchun kitobdan azizroq va yoqimliroq suhbatdosh yo‘qdir.

TIIAME

3-mashq. Gaplarni ko‘chiring. Qaysi uslubda yozilganligini izohlang.

1. Azamat bog‘bonlarimiz mo‘l hosil yetishtirish uchun fidokorona mehnat qilishyapti.
2. Sinf faollari o‘zlarining navbatdagi majlisiga yig‘ilishdi.
3. Guruh rahbari D. Asqarovning axboroti ma’lumot uchun qabul qilinsin.
4. Ma’lumotnama sinf rahbariga ko‘rsatish uchun berildi.
5. Natijada mashg‘ulotni qoldirishga to‘g‘ri keldi.
6. Maktab ma’muriyati mehmonlarni kutib olish va kuzatib qo‘yishni o‘z zimmasiga oladi.
7. Karimova Nozima sinf sardori qilib tayinlansin.

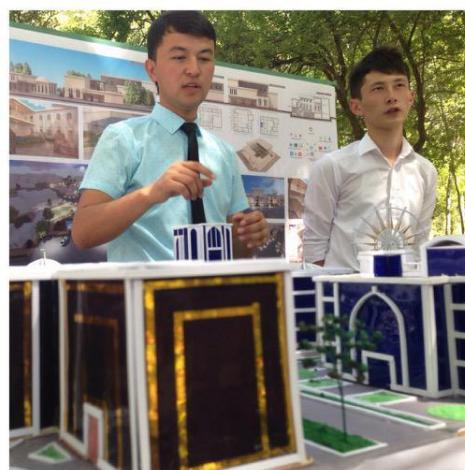

TIIAME

4-mashq. Namunadan foydalanib rasmiy uslubda sinfdoshingiz haqida tavsifnoma yozing.

1. Tolipova Shahrizoda 301-maktabning 11-sinfida o‘qiydi.
2. Maktabda tahsil olish davrida u intizomli, ziyrak va zukko o‘quvchi sifatida o‘zini ko‘rsatdi. Bilimlarni qunt bilan o‘rganishga harakat qiladi. Fizika faniga alohida qiziqadi. U «Bilimdonlar bellashuvi»ning g‘olibi. Sportni sevadi. Maktabimizning barcha tadbirlarida faol qatnashadi.
3. U kamtarligi va to‘g‘riso‘zligi, mehribonligi sababli sinfda hurmatga sazovor bo‘lgan.
4. Tavsifnoma sinf rahbariga taqdim qilish uchun berildi.

Sinfdoshi (imzo) A. Rustamova

3-topshiriq. Berilgan gaplarni ona tilingizga tarjima qiling.

1. To‘g‘ri o‘yla, to‘g‘ri so‘yla.
2. Qo‘pol so‘zli bo‘lma, xushmuomalali bo‘l.
3. Foydasiz oshna-oq‘aynilaringga bog‘lanib yurma.
4. Ahdiga vafo qilmagan kishi oxiri jazoga mubtalo bo‘ladi.
5. Yomonlar bilan suhabatdosh bo‘lma, ulardan arslondan qochganday qoch.

4-topshiriq. Matnni o‘qing.
Sarlavha qo‘ying. Tayanch
so‘zlarni yozib lug‘at tuzing.
O‘zaro savol-javob o‘tkazing.

Qadim zamonda bir odamning uch o‘g‘li bor edi. Bir kuni ularni o‘z oldiga chaqirib: «O‘g‘illarim, sizlarni sinamoqchiman. Shu bir oylik umringizni xalqqa foydali, yaxshi ishlarga sarf eting. Qaysi biringizning qilgan yaxshiligingiz eng ulug‘ fazilat kasb etsa, bor boyligimni unga beraman», - debdi.

O‘g‘illari bir oy sayohat qilib, yurib, yana otalarining huzuriga qaytib keldilar. Ota katta o‘g‘lidan so‘radi. Katta o‘g‘li: «Otajon, bir kuni tanho o‘zim bog‘ ko‘chasidan o‘tib ketayotsam yerda juda ham qimmatli olmosni ko‘rib qoldim. Uni olib darhol tegishli ma’murlarga topshirdim. Ma’murlar boshlig‘i menga tashakkur aytib, qo‘limga mana shu taqdimnomani yozib berdi. Ushbu qilgan ishim to‘g‘riligimga bir dalil, shu harakatim eng ulug‘ fazilatim emasmi?» - deb javob berdi.

TIIAME

Otasi: «Juda to‘g‘ri ish qilgansan, o‘g‘lim, vijdonan vazifangni ado et- gansan. Lekin u olmos sening xususiy mulking emas-ku...»

Keyin o‘rtancha o‘g‘li so‘zladi: «Men bir kuni katta daryo bo‘yidan ketib borardim. Shu payt bir yosh bola suvga tushib ketdi va halok bo‘lishi mumkinligini ko‘rib qoldim.

Darhol o‘zimni suvga tashladim, ko‘p mashaqqat chekib bolani suvdan olib chiqdim. Uni o‘limdan qutqarib, ota-onasiga eson-omon topshirdim. Ota-onasi mendan ko‘p minnatdor bo‘ldilar, haqimga duoyi xayr qildilar.

Bolani o‘limdan qutqarish uchun qilgan shu harakatim bilan mukofotiningizga loyiq bo‘lsam kerak, deb o‘ylayman».

TIIAME

Ota o‘rtancha o‘g‘lining qo‘lini ushlab: «Ofarin, o‘g‘lim, seni tabriklay- man, shu go‘zal ishing tufayli qalbing zavq bilan to‘lganini his etgansan, shuning o‘zi mukofot emasmi?».

Keyin kichik o‘g‘li otasiga ta’zim qilib aytди: «Otajon, menga doimo dushmanlik nazari bilan boqib, zarar yetkazib yurgan bir odam bor. Men unga hech bir yomonlik qilmagan bo‘lsam ham, u payimda yuradi, hatto meni o‘ldirish uchun fursat kutadi. Kecha u juda past bir jar yoqasida uxbab yotganini ko‘rdim. Agar uyqusirab bir yonga ag‘darilsa yoki tovush chiqarib uyg‘otilsa, cho‘chib, harakat qilib jarga tushib ketishi mumkin edi.

TIIAME

Men tovush chiqarmasdan, sekin yoniga bordim. Juda ehtiyotlik bilan uni o‘z tomonimga torta boshladim va xatardan qutulgandan keyin ruhim ko‘tarildi, shodlanib yo‘limda davom etdim».

Otasi o‘g‘lining bu go‘zal ishidan, oliyjanobligidan shodlanib ko‘ziga yosh oldi, uni quchoqlab, yuz-ko‘zidan o‘pib: «Bor bo‘l, o‘g‘lim, yasha, um- ring uzoq bo‘lsin! Mukofotimni olishga sen haqlisan, chunki dunyoda eng ulug‘ fazilat yomonlikka yaxshilik qilishdir», - deb uning haqiga duo qildi.

Uy vazifasi. Oila a’zolarингиз haqida rasmiy uslubda tavsifnomा yozing.

E‘tiboringiz uchun
rahmat!